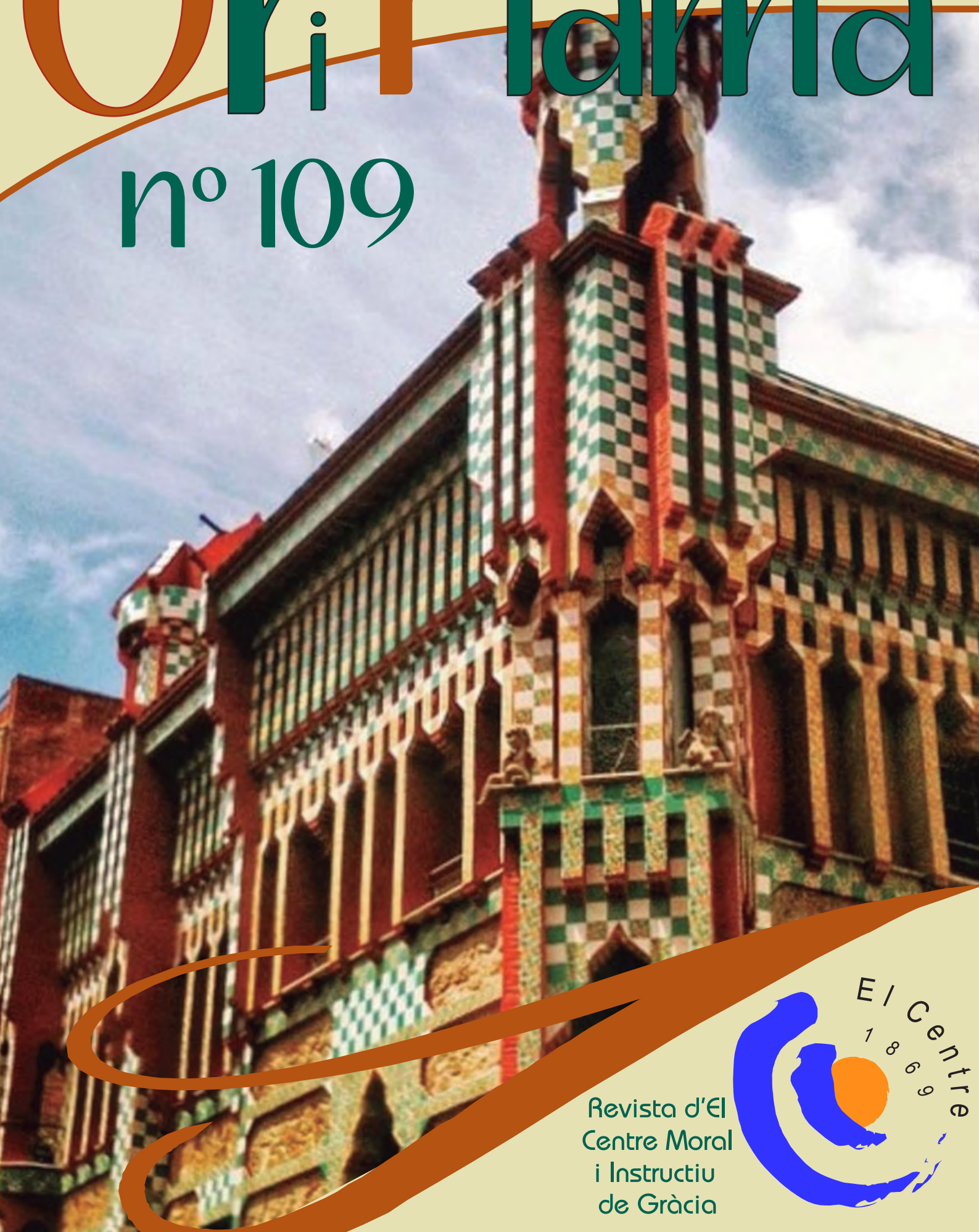

Or i Flama

març, 2018

nº 109

Revista d'El
Centre Moral
i Instructiu
de Gràcia

Or i Flama

Direcció: Òscar Mejías

Correcció Ortogràfica: Marta Bayo

Maquetació: Josep Aquilina

Redacció:

- Marta Bayo
- Daniel Mejías
- Gloria Soto

Col·laboradors:

- Muntsa Farré
- Gemma Sayol
- Carlos Pablos
- Montse Montagut
- Josep Aquilina
- Josep Mª Contel
- Adriana Vidal
- Núria Bosch
- Mn. Antoni Matabosch
- Vicenç Navarro
- Joan Galcerán
- Francesc Cid

Fotografies:

- Óscar Mejías
- Lluís Martín

*Portada:
Casa Vicens, d'Antoni Gaudí
Carrer de les Carolines*

Dipòsit legal: B-31748-2011

El Centre Moral i Instructiu de Gràcia i la direcció de l'Or i Flama no es fan responsables dels continguts i les opinions manifestades pels redactors i col·laboradors de la publicació.

FORN DE PA

Pâtisserie

Miquel i Montse

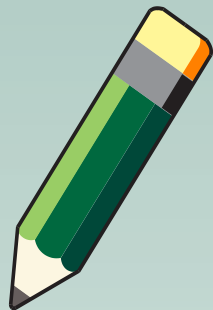
Santa Clara

Reposteria i degustació
Artesans des de 1951

Travessera de Gràcia, 210
Tlf. 93 213 51 63 Mov. 652 866 900
08012 Barcelona

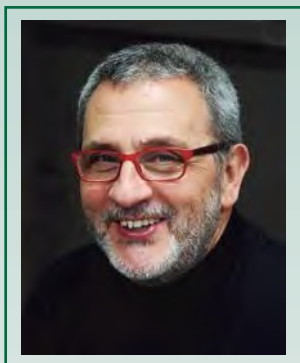
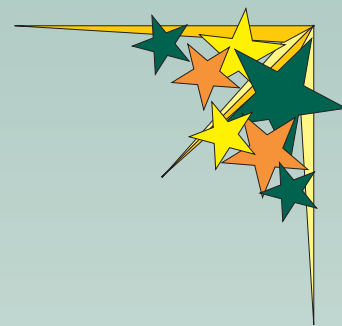
Pa artesanal
Dietètic
Règim
Ciabatta
Fibres
Pans especials

Pâtisserie
Reposteria
Pizzes variades
Canapés
Pastes de te
Figures de pa

Editorial

Per Carlos Pablos

Benvolgudes i benvolguts,

Ja queda menys d'un any per celebrar el nostre 150è aniversari, 150 anys de vida a la nostra Vila de Gràcia.

Tot un seguit de reunions, reunions plenes d'entusiasme i de ganes de que el nostre aniversari sigui una festa per a tothom.

Aviat podrem donar a conèixer el nostre calendari; el que sí que os podem avançar és que començarem a les 00;00 del dia 1 de gener de 2019, i allargarem el nostre aniversari fins al febrer del 2020, on presentarem el llibre del 150è aniversari, un llibre que recollirà el recull dels 125 anys, un passeig pels últims 25 anys i un resum de tot el que celebrarem durant el proper 2019.

Un llibre que sortirà gràcies als amics i amigues que treballen des de l'arxiu històric del Centre. Volem que el nostre aniversari sigui una festa on totes les seccions i activitats de la nostra Entitat tinguin el seu protagonisme, però també demanarem col·laboració de la gent de Gràcia.

Estem a les portes d'un any per reflexionar, on donarem un pas cap el futur. De què serviria un gran aniversari sense futur. El futur el tenim i l'estem construint entre tots.

Us puc avançar que els dies principals de les celebracions seran el dia 2 i 3 de febrer, però durant tot l'any farem diferents activitats, i recordarem les nostres arrels, de les que ens hem de sentir molt orgullosos.

Jo us demanaria que participeu tant com pugueu en tots els actes i activitats que programarem entre tots, i que estaran a la vostra mà.

Una gran oportunitat que la nostra història ens presenta. Visquem-la junts! Crec que val la pena!

Ara, només desitjar-vos unes bones vacances de setmana santa, i un bon preparatori del nostre 150è aniversari.

Una forta abraçada per a tots i totes,

Carlos Pablos – President

Abril lector (*Maria Dolors Pellicer*)

Dins l'entorn de la cultura,
és l'abril, mes dedicat
al plaer de la lectura,
amb dos dies destacats:

dia dos, dia del llibre
per als joves i els infants;
vint-i-tres, dia del llibre
per tothom, en general.

Recordem les aventures
que hem viscut des del sofà,
o allà on fóra que estiguérem,
amb un llibre entre les mans,

Hem patit amb l'aneguet,
hem fet molts viatges llargs,
hem passat moments de guerres
i altres, de serena pau.

Les rondalles d'en Valor,
un tresor que ens va deixar,
em fan viure les històries
contaba la gent gran.

POESIA

La Junta informa

Benvingut, Orfeó Barcelonès

Tenim una gran notícia, l'Orfeó Barcelonès s'unirà a nosaltres com a entitat adherida. L'Orfeó, va ser fundat al 1853 i va ser el primer Orfeó de l'Estat Espanyol. Com veieu, rebrem a la nostra entitat, una part de la història del Cant Coral. Sigueu benvinguts!

149è Aniversari

El passat diumenge, 4 de febrer, es van dur a terme els actes de celebració dels 149 anys del naixement de la nostra Entitat. Es va celebrar l'habitual missa i l'acte d'entrega de medalles als socis que compleixen aniversaris significatius. Una felicitació a tots ells. Posteriorment es va finalitzar amb un aperitiu. Esperem amb moltes ganes la propera celebració que, com sabeu tots, serà molt especial.

150 Aniversari de El Centre

Ja s'han fet les reunions amb totes les seccions i entitats adherides per començar a planificar els actes del 150 aniversari. Com no podia ser d'una altra manera, han estat de gran interès i amb molta implicació per part de tothom. També s'ha aprovat editar el llibre que ens recordarà l'esdeveniment.

Festa Major, Premi CoNCA

La Fundació Festa Major de Gràcia ha estat guardonada, molt justament, amb el Premi Nacional de Cultura 2018. Moltíssimes Felicitats!!!!

Francesc Berenguer i Mestres

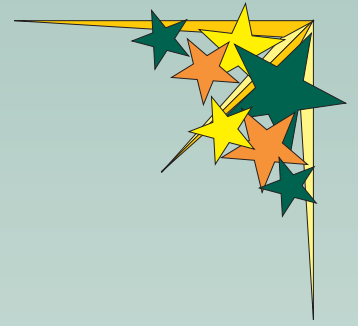

Francesc Berenguer i Mestres, nascut a Reus l'any 1866, fou un arquitecte sense títol, que va treballar quasi en exclusiva per Antoni Gaudí. Va treballar també per l'Ajuntament de Gràcia amb col·laboració amb l'arquitecte Pasqual i Tintorer. Va col·laborar en les obres del Palau Güell, la casa Calvet, la Sagrada Família, el mercat de la Llibertat (a Gràcia) l'església de Sant Joan (Plaça de la Virreina), el Santuari de Sant Josep de la Muntanya, la casa mostra del Parc Güell, la casa Burés, la casa Cama (Gran de Gràcia) i va construir el nostre Centre Moral. Va casar-se amb Adelaida Bellvehí i va tenir 7 fills. Morí a Barcelona l'any 1914.

El procés creatiu d'un obra

Per Mercè de Haro

Fa molt de temps que tinc al cap la idea d'escriure el meu periple personal de dur a l'escenari una obra de teatre. Tot aquest procés és molt més que el simple fet de dirigir.

Volia aprofitar l'avinentsa de l'estrena de l'obra de teatre "Barcelona" de Pere Riera, que el nostre grup de teatre representarà el proper més d'abril, per compartir aquesta idea.

Des que vaig veure l'obra "Barcelona" a la tele (malauradament no la vaig veure al teatre) que vaig pensar que algun dia la voldria dirigir. Em va captivar, per una banda la història particular que s'hi explica però per altra banda també el context històric en el qual s'emmarca.

Enguany és un bon moment per parlar de la història de "Barcelona", ja que els propers 16, 17 i 18 de març es compleixen 80 anys dels fets històrics que serveixen de marc de la història de la família Vila, de l'Elena i de la Núria, dels seus fills i amics. Un bon moment per commemorar aquells fets, per recordar-los i no oblidar tot allò que va passar. Aquest serà el nostre granet de sorra per recordar aquells horrorosos fets del març de 1938, en que Barcelona va patir uns dels bombardejos més sagnants sobre la població civil, només superats pels de Guernika.

Deixant a banda la part històrica i que trobareu molt més ben explicada en un altre article de l'Or i Flama signat per en Josep Maria Contel, m'agradaria explicar una altra història, molt més personal, com és la del meu procés creatiu per dirigir una obra de teatre.

Tota aquesta aventura comença molt de temps abans de saber-ne ni tan sols la data d'estrena - podria dir-vos que un any abans - o com va ser aquest cas molt més! Tot s'inicia quan he de començar a buscar un nou projecte. De vegades te'l trobes de cara, com en aquest cas, però d'altres vegades, cal buscar, investigar, llegir. Tot i que us pugui sobtar, de vegades el que m'atrapa és el nom de l'obra o bé en tinc alguna referència en el món del cine, o alguna obra que va estar en cartell en alguna temporada anterior o bé que vaig anar a veure.

Un cop triada l'obra, comença, el que és per a mi, la part més emocionant: la lectura, transcripció i preparació del text. Us semblarà estrany, però a mi em resulta molt efectiu tornar a escriure el text, d'aquesta manera vaig fent-me una fotografia mental de l'obra i dels personatges i a la vegada ja em vaig imaginant com serà l'escenografia. També us he de dir que el text, un cop escrit, està en constant modificació (repassant faltes d'ortografia, traient o afegint paraules....)

Un cop fet això, començo amb l'estructura dels assajos, les escenes, i la cerca d'aquells actors i actrius que més m'encaixin amb els personatges i també l'equip tècnic. Un cop feta la reunió amb la resta de directors i amb el president del grup de teatre, tot va de baixada, encara que tot estigui per començar. La persona que tinc més a prop, l'ajudant de direcció, que en els darrers anys s'ha convertit en habitual i amb la qual hi tinc molta confiança i sintonia, a part d'una molt bona amistat, us podrà assegurar que, dels moviments originals dels diferents personatges i que estan dibuixats al llibret de l'obra, generalment sempre acaben essent al revés del com els havia plantejat en un principi.

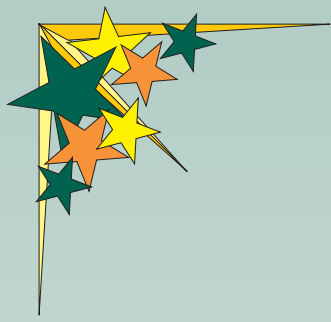
En paral·lel amb tot això hi ha una altra feina que sembla invisible i que necessita d'un esforç extra, pensar i preparar tot allò que envolta als personatges: atrezzo, vestuari, escenografia, llums, músiques...

Poc a poc, passen els dies d'assaig i tot es va posant a lloc, i tot i que hi ha dies bons i dies no tan bons, sempre hi ha un punt en que penso: "estem anant enrere", i de cop la cosa fa un tomb i l'obra pren cos, entitat pròpia i és aleshores, quan m'adono que la meva feina de direcció ja s'ha acabat. Però no! Ara és quan arriba la feina més dura, l'esprint final: la setmana de muntatge.

I què us he de dir del dia de l'estrena. Un secret: sóc incapaç de veure tota l'obra sencera asseguda al pati de butaques! Prefereixo ser a dins, tot i que aleshores em perdo el treball dels companys i companyes...

Ningú que no hagi dirigit no podrà entendre la sensació de veure convertit en realitat una cosa que un any enrere només existia dins del meu cap.

Mercè de Haro

Grup de teatre

Per Vicenç Navarro

Benvinguts! S'aixeca el teló!

He de començar per agrair-vos els dos anys de presidència de la Secció de Teatre. Sí, ja fa dos anys que vaig, juntament amb les companyes i companys, presentar la candidatura per la gestió de la Secció. Han estat dos anys plens d'emocions, amb moments molt agradables i altres amb dificultats. La Junta agraïm el suport obtingut, així com els comentaris, opinions i crítiques relatives a aspectes de la nostre gestió. Hem intentat treballar per fer avançar la Secció, per afavorir la participació. L'assistència de públic, amb diverses iniciatives de cessió de l'entrada del soci/actuant a qui ell vulgui, entrades a pares i mares de nois/es del taller, i col·laboració el més ample possible de membres durant la temporada a les obres, col·laboracions externes que ja hem explicat en altres Or i Flama. És evident que hem fet errors, alguns per manca d'experiència o per voler assolir alguns propòsits i reptes que potser no hem aconseguit plenament - mai es fa tot a gust de tothom -, però no dubteu del compromís de la Junta durant aquest temps. Ara, davant la finalització dels nostres càrrecs, hem presentat de nou la candidatura, reforçada per dos nous membres, sobretot per acceptar els reptes que portarà el 150è aniversari. Esperem mantenir la confiança dipositada, o poder escoltar altres candidatures, que hores d'ara, quan escrivim aquestes lletres, desconeixem.

I com sempre, què millor que recordar el que ha fet la secció des de desembre. Uns "Savis de Vilatrista" que van sorprendre al públic amb un Rusiñol desconegut, ple de sàtira, crítica social, bona posada en escena i jo no puc dir res més que: Molt bé! Molt bé!" (disculpeu l'atreviment). Una magnífica reposició de les "Regles del Joc", un

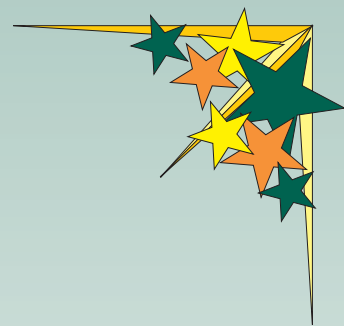
quartet escènic intrigant i una direcció i equip tècnic, apunt per anar de concurs. I què dir, de "Figuretes de Vidre", un altre poker d'actors, juntament amb tot l'equip, que va emocionar la platea per la seva tendresa; més d'una llagrimeta va rodolar per les galtes del públic. Segur que heu rigut amb "Mentiders". Ja en parlarem de nou. És a dir una triple combinació de temes des de gener, per intentar fruit d'emocions diverses a l'hivern.

Continua a la pàgina següent...

Grup de teatre

(Continuació)

A la primavera, una obra, “*Barcelona*”, que ens situa a la Barcelona dels bombardejos de la Guerra Civil, la Barcelona fosca que no ha de tornar, i que preveiem s’envoltarà d’actes de record a la commemoració dels fets. Una pausa amb les lectures dramatitzades de “*Teatre i Poesia: recuperant en Pitarra*”, una oportunitat per descobrir més aquest autor. El Grup de Joves, amb el seus nous directors, ens estan preparant una interessant posada en escena del clàssic de Garcia Lorca “*Bodas de Sangre*”; per les dades que tinc, us aconsello no perdeu el muntatge, i vull felicitar als directors per l’esforç cultural de donar a conèixer a la gent més jove, un teatre immortal, un clàssic del teatre espanyol i universal amb el retrat social de l’Espanya profunda de les primeres dècades del segle XX.

Seguim amb una nova experiència teatral: “*Conte amb mi*”, unes històries que no ens deixaran indiferents i sinó, ja m’ho direu. Com no, la llavor i futur del Centre faran els seus grans matinals, amb “*1/4 de segle*”, títol adient a la celebració dels 25 anys de Taller de Teatre. Aquest cop, encara més, us convidem a tots els que heu passat o col·laborat en el Taller al llarg d’aquests anys. I per acabar la temporada, una obra fresca, molt fresca, “*No hi ha pany que tanqui*” (*La història d’un Rave*). Les aventures picaresques i desvergonyides de Jaumet Rave a l’època cortesana de finals del S. XVII, que espero us faci passar una estona divertida.

Un apunt més. Hem de donar la benvinguda a una nova iniciativa integrada a la Secció: la del Teatre musical, Anant una mica més enllà del que fins ara s’ha fet. Amb músics en directe. Ja s’han iniciat els primers càstings i pel setembre l’estrena.

No vull acabar sense recordar que al teatre mai li ha agradat el groc, però actualment la seva presència sembla necessària perquè recordem que el teatre és llibertat d’expressió i opinió.

Ara, amb el desig que quan surti publicat ja sigui intranscendent, cal que ningú estigui privat, per idees, d’estar amb les seves famílies i amb elles d’anar al Teatre.

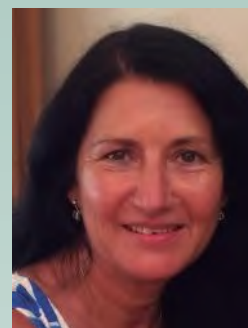
I ja ho sabeu: guanyem salut! Vine al Teatre.

Vicenç Navarro

Història de l'Entitat

Per Glòria Soto

En aquest any 1931 començaré recollint l'article de la portada del número 87 del mes de març, que està dedicat a L'ENERGIA DE SANT JOSEP i diu: "La immensa majoria d'artistes han interpretat Sant Josep, d'una manera que em sembla inexacta. Les imatges que als altars, les estampes dels devocionaris, ens el figuren amb cabells rossos, ulls blavencs i un aire de placidesa potser excessiva.

Jo crec que Sant Josep era un temperament enèrgic. Recordeu, sinó, el determini que prengué en constatar que la seva esposa havia concebut, de voler abandonar-la. En fer-li saber l'àngel que Herodes cercava l'Infant diví, prengué el nen i la seva mare i se'ls endugué a Egipte.

Amb la mateixa rapidesa, amb igual autoritat de cap de casa, els retornà a Palestina quan el perill s'esvaí. Totes les vegades que l'Evangeli enraona de Josep ens el descriu com un baró fort, ràpid en les seves decisions, tenaç i prudent en realitzar-les. Déu no podia pas triar, per a regir la Sagrada Família en circumstàncies difícils, un caràcter apocat i vacil·lant.

A més d'aquesta energia dels grans moments, Sant Josep posseïa també aquella energia menys aparent, però eficaçíssima, que es manifesta en el treball i el sacrifici obscur. Anys i anys nodrí l'Infant i la Verge amb fadigues. Mai no li plagué de figurar. Quan Jesús comença la seva vida pública, plena de triomfs i coronada per la sublimitat del Calvari, ell desapareix. No us commou la grandesa d'aquest fuster, que només accepta els sacrificis i no rep cap benefici immediat de les glòries del seu fill adoptiu? Quin pare no s'hauria envanit en les lloances que els Reis d'Orient i els sacerdots i la gent senzilla tributaren a Jesús? El treballador de Natzaret assisteix silenciós a les victòries de Jesús. Ple d'humilitat, digníssim, treballa, vetlla i prega.

Convé molt que arrelí entre el poble cristià aquest concepte auster, i enèrgic de Sant Josep. Tots comprenem que un home així es la millor garantia de la puresa de la Mare de Deu. I és l'exemple més adequat per als caps de casa cristians, els quals s'han distingit sempre per llur fermesa de caràcter i llur amor al treball silenciós i al sacrifici quotidià".

El més destacat en els exemplars que va haver en aquest període han estat els diferents articles publicats de Montserrat com a conseqüència de les Festes Jubilars i, així, el primer en aquest mateix mes: "Montserrat - FESTES JUBILARS 1031-1881-1931- A l'any del Senyor 1931 convergeixen dues dates memorables en la Història de Montserrat: la fundació del Monestir pel gran Abat Oliva, 1031, i la proclamació de la Mare de Deu de Montserrat Patrona de Catalunya, Coronació Canònica de la Santa Imatge, Erecció del Temple en Basílica, privilegis atorgats tots per la Santa Seu, l'any 1881. Encara s'hi pot afegir el XV centenari de la definició de la Maternitat divina de la Verge a Èfes que tant de ple pertoca al nostre Santuari com a Marià.

La coincidència d'aquestes dates és altament simbòlica, puix Monestir i Santuari de Montserrat s'han fusionat tan íntimament en el curs de la Història, que han esdevingut indistingibles. Es, doncs, escaient d'enllaçar-los en les properes festes, en una solemne commemoració.

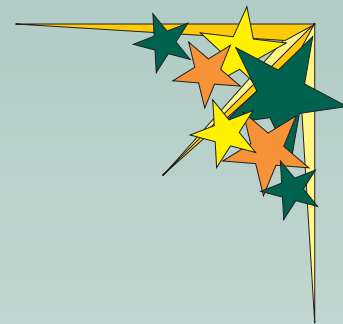
Nou-cents anys d'existència, de persistència, de vida monàstica ininterrompuda al mateix indret de la Muntanya Santa, en custòdia fidelíssima, en culte magnífic a la imatge de Madonna Bruna; cinquanta anys que Lleó XIII, d'immortal memòria, proclamava amb autoritat suprema el Patronat de la nostra Mare de Déu damunt tot Catalunya, són dates glòries, dignes d'esser subratllades fastuosament.

Continua a la pàgina següent...

Història de l'Entitat

Continuació...

El Monestir de Montserrat en anunciar l'escaiença del Novè Centenari de la seva fundació i el Cinquantenari del Patronat de la Verge, avança, en línies generals el programa de les festes que projecta per l'any jubilar 1931, les quals desitja que intensifiquin més el coneixement de els valors naturals i espirituals montserratins. Quatre homenatges seran celebrats durant aquest any. El que ja hem esmentat al Bisbe Oliva, Patriarca espiritual de la Catalunya vella, Fundador del Monestir; un altre al Bisbe Torras i Bages, patriarca espiritual de la Catalunya nova que a Montserrat rebé la Consagració Episcopal, redactor d'aquelles Deprecacions esdevingudes l'oració oficial del poble català a la seva Patrona. El tercer homenatge es dedicarà a Mossèn Jacint Verdaguer, cantor immortal del nostre Monestir, i el quart al Mestre Nicolau, compositor inspiradíssim de "La Mort de l'Escola", "Moreneta en sou" i tantes altres cançons montserratines."

Al mes d'Abril, l'exemplar 88 obrirà la seva portada en LES VIRTUTS DE MONTSERRAT. "Potser les festes del mil·lenari de Montserrat commouran l'ànima del nostre poble, atrauran la nostra joventut i aplegaran llurs cors entorn de la Verge puríssima. Pugem-hi en multitud i amb cor afectuós i agenollats als peus de la Moreneta prometem-li que serem apòstols de les virtuts que Ella estima i que han de fer la benaventurança temporal i eterna de les famílies i de la Pàtria."

I per a acabar aquesta recollida de textos he recuperat l'article de la portada d'abril, al número 89, que porta per títol: "El nou estat de coses.- Fora excessivament còmode no dir ni mitja paraula del canvi de règim. Sota aparences de neutralitat, això equivaldria a boicotejar la nova forma de govern i a deixar sense orientació els nostres lectors habituals. Els nostres Prelats han parlat: públicament, per mitjà de Pastors i d'actes significatius; i privadament, en converses particulars que ens han estat fidelment trameses. Es indispensable que la veu alligadora de la Jerarquia arribi als nostres socis, en forma clara i vibrant, perquè ells se'n facin ressò.

En primer lloc, el nostre Centre, eminentment catòlic, accepta amb plena lleialtat el nou poder constituït. El Sant Pare, en aquella inoblidable lletra del 16 de febrer de 1892, adreçada als catòlics francesos, digué ben clar que l'Església era indiferent, en teoria, a les formes de govern, i que en la pràctica tot catòlic té el deure d'acceptar la forma de govern preferida pel poble i de treballar perquè aquest govern sigui exercit pels ciutadans millors. Per tant, mentre el poble prefereixi aquesta forma de govern, serem republicans. També havem d'expressar la simpatia profunda amb que veiem el reconeixement oficial de la personalitat de Catalunya i el goig amb que constatem que la nostra terra renaix sense odis, ans be fraternalment enllaçada als pobles germans de tota Espanya. Catalunya, l'estimem tots. Per damunt i per sota de les passions humanes i dels cartells polítics i dels detalls i dels procediments, Catalunya es la terra que ha nodrit els nostres cossos amb els seus fruits i les seves aigües i que ha educat el nostre esperit amb la Religió i la Cultura nascudes en les vessants de Ripoll i Montserrat. Que ningú, doncs, no vegi en aquesta alegria nostre el desig de retreure errades. La nostra joia és pura, innocent i desapassionada com el somriure amb què els infants catalans i castellans, de les nostres escoles i del catecisme veuen voleiar unides, aquests dies, les banderes de Catalunya i d'Espanya."

Es convenient recordar que aquest any 1931 es proclamarà la Segona República i s'aprovarà la Constitució espanyola de 1931, que serà vigent fins l'acabament de la Guerra Civil espanyola, el 1939. A Catalunya, Francesc Macià proclamarà l'Estat Català al Palau de la Generalitat dins de la Federació Ibèrica, en una plaça de Sant Jaume plena de gent.

Gloria Soto

Trier, la ciutat més antiga d'Alemanya

Per Glòria Soto

El 18 de febrer, agafava el tren de Luxemburg cap a Trier. El dia següent començava un curs sobre les directives laborals que protegien contra la discriminació, i volia disposar d'una jornada per conèixer el lloc. En arribar a la ciutat més antiga d'Alemanya, començo a passejar buscant la "Porta Nigra". L'emblemàtica i monumental porta va ser construïda a l'etapa romana, cap al 180 DC, com una de les entrades a la ciutat. Al segle XI, el monjo Simeó es va instal·lar allà i, a la seva mort al 1035, el lloc es canonitzà i convertí en un Santuari, fins l'arribada al poder de Napoleó, que el destruirà i donarà a la porta altres usos.

En travessar la Porta, passejo per un carrer principal, ple d'edificis medievals i neogòtics que acaba al mercat central. Molt a prop està la coneguda casa roja, "Red House", on consta una inscripció en llatí que dona testimoni de l'existència de la ciutat 1300 anys abans del naixement de Roma. Oficialment, Trier, situada al sud-oest del país, a la regió vinícola que travessa el riu Mosela, va ser fundada l'any 16 AC per l'emperador August. No obstant, la tradició refereix que Trebeta, el fill del rei assiri Ninus, i fillastre de la reina Semiramis, s'hi havia instal·lat 1300 anys abans.

A Trier, hi ha molta història. La ciutat va tenir molta importància política a l'època romana, que està reflectida en la construcció dels grans monuments, que encara es conserven, com La Porta Nigra, l'Aula Palatina, al palau de Constantí, les Termes Imperials, les termes de Santa Bàrbara, l'Amfiteatre, i el Pont Romà del Mosela, amb set pilars, d'una gran dimensió i estabilitat que encara possibiliten el trànsit modern. Juntament amb la Catedral i l'Església de Nostra Senyora, van ser declarats per l'UNESCO, Patrimoni de l'Humanitat, al 1986.

Els vestigis romans i cristians de la ciutat s'estenen per tot arreu. Això es degut a l'herència romana i a la forta presència de l'Església que aconseguirà imposar el llatí com llengua majoritària, fins bona part de l'alta Edat Mitjana. Al contrari, a les zones rurals i ciutats pròximes, s'implantaren les llengües germàniques que van ser introduïdes a partir de les invasions bàrbares germàniques.

En arribar a la Catedral, m'assabento que, en el seu origen, va tenir una capacitat per 12.000 persones i que va ser la Església més antiga d'Alemanya. En l'actualitat, les tres criptes i el claustre, reflecteixen diferents estils arquitectònics i obres d'art construïdes al llarg dels últims 1650 anys. El temple és visitat per molts peregrins, que acudeixen a veure la Túnica Sagrada.

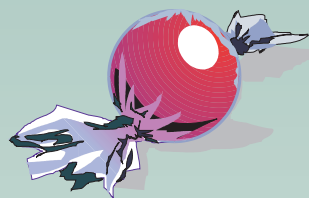
Santa Elena, mare de Constantí el Gran, la va portar de Jerusalem l'any 330. Al costat de la catedral hi trobem l'Església de Nostra Senyora, que data del segle XIII, constitueix un dels primers exemples del gòtic alemany. Com a elements a ressaltar del seu interior, hi ha els frescos que, en dotze columnes, simbolitzen els apòstols. Acabada aquesta visita, camino sense direcció pel carrers, arribant a la conclusió que la visita general està acabada. Comença a ser de nit i fa molt de fred, pel que decideixo finalitzar el meu recorregut. A l'Hotel, assaïdo un excel·lent vi negre de la terra, i espero per sopar.

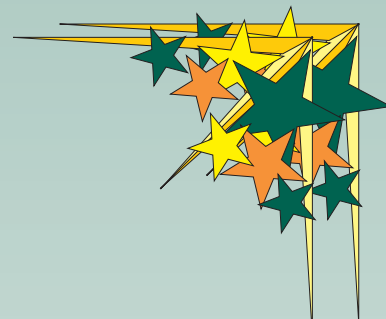
Catedral de Trier

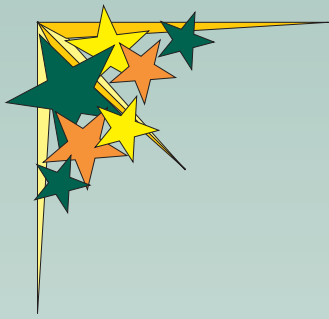

Porta Nigra

Sant Medir 2018 Dolça Festa!

Contes de la vora del foc

Per Josep Aquilina

El meu monstre preferit

Jo era un marrec de set anys, desnarit i escanyolit, amb les cames que semblaven més aviat un filferro d'aquells que el meu avi utilitzava al galliner que teníem a dalt del terrat del carrer Montseny. Allí, quasi en front dels Felipons, hi havia casa dels avis. Bé, de l'àvia, ja que el iaio havia mort feia sis mesos d'una oclusió intestinal. "Oclusió intestinal!".....Jo no sabia que volia dir allò, però com que els meus pares ho deien, jo em vaig quedar amb la corrandà. Nosaltres, ens varem traslladar a viure al carrer Puigmartí, un carrer on encara hi havia una vaqueria, fins i tot, amb l'estable per les vaques a la casa del davant!. Era la Barcelona dels anys cinquanta, la dècada on la ciutat encara feia ferum a pixarades de gos, on el vent rebufava a l'hivern pels carrers ombrívols del barri i a on l'escombriaire, un pinte amb carro verd i cavall avorrit, flirtejava amb les criades. Gràcia, era encara com un poble si el comparem amb la gent refinada de l'Eixample.

Un dia de Novembre, els meus pares varen ser invitats per uns amics a una representació al Liceu, i és clar, aquell esdeveniment era com per no rebutjar-lo. Per tant, aquella nit, em va tocar dormir a casa de l'àvia. A mitja tarda, ben net i polit....cap al carrer Montseny!. No us puc dir si m'agradava o no anar a casa l'àvia. Era com una sensació agredolça. D'una part volia veure a la iaia – una velleta encisadora - i jugar amb en Lenin, un periquito de color blau que tenia ficat en una gàbia del menjador i que cantava el Virolai...a la seva manera, és clar!...però d'altra banda, aquell pis em donava prou cangueli, sabeu?

El pis era gran i vell, un pèl rònc, de sostres altíssims i amb un passadís que mai s'acabava. Aquell corredor, folrat amb paper de color marró fosc, estava decorat amb flors encara més fosques i tristes. I per damunt de tot, a la meua edat de somiador empedreït, m'aterrava aquella única llum del sostre, antiga, plena de pols, amb uns quants vidres de color vermell....i amb una bombeta de 25 watts. – *S'ha d'estalviar...que la llum és cara!* – deia sempre l'àvia. Mil

ombres es reflectien a les velles parets, quan, de nit, la maleïda llum estava encesa. Bé, com podeu veure, no era el que és diu un pis acollidor de debò!

Jo dormia a l'habitació que hi havia al costat del quarto de cosir, que, a la vegada estava situat paret per paret, amb la cuina, que tenia una finestra, més lúgubre que petita, que donava al celobert. Des d'allí, pel darrera, qualsevol podia entrar-hi, ja que l'àvia vivia en un entresol.

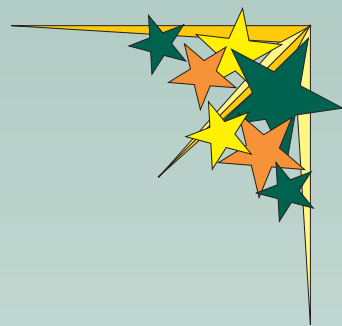
La pobre dona, a la que jo estimava molt, dormia a l'altre cantó de pis i era més sorda que una tàpia. O sigui que, ni parlar de cridar-la...no em sentiria mai!. Per arribar a la seva habitació tenia que recórrer, forçosament, aquell maleït passadís. Aquesta circumstància, precisament, era la culpable de que aquella nit no pogués agafar la son. Les onze, les dotze...res...els meus ulls seguien oberts de bat a bat. Des del meu llit sentia el soroll de l'aigua de les mànegues d'aquells homes que, amb gorra de visera i americana, regaven el carrer gran...i també les palmades de la gent que amb veu empenyada, cridaven: "Serenó!!!". I tot seguit escoltava el soroll d'aquell xuixo que portaven aquells homes de la gorra amb la franja vermella, carregats sempre de claus, com si fossin carcellers.

Continua a la pàgina següent...

Contes de la vora del foc

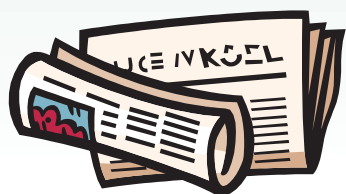
continuació...

De sobte, em vaig adonar que el tic-tac del rellotge del menjador es barrejava amb el toc, toc , toc... d'un soroll que provenia de la cuina. El temps anava passant i el toc, toc continuava. Allí hi havia algú!...Potser un lladre que forçava els calaixos...potser un monstre que em venia a buscar...què sé jo!! Vaig tapar-me cap i tot!. Una suor freda m'amarava el front i jo em veia incapaç de moure'm. No podia cridar, ... l'àvia no em sentiria. Estava atrapat, angoixat, perdut, plorós i rabiüt per aquella horripilant situació. Tenia que fer alguna cosa!.

Cinc minuts més i el meu cor s'aturaria, o potser el cervell em sortiria del cap. Qualsevol cosa podia passar en aquells instants. La por, em mantenia paralitzat damunt del llit, quiet, immòbil...am aquelles gotes de suor paorosa que m'amaraven el front. Passaren uns minuts, tan llargs com si fossin anys, i per fi, en un instant de gran enteresa, vaig armar-me de valor i em vaig proposar anar a dormir amb la meva àvia. La dona feia una olor una mica especial, car no és d'utxava cada dia... "*amb un cop al mes ja n'hi havia prou*", deia. Però, què carai, en aquell moment vaig deixar els meus prejudicis tancats en el calaix de la tauleta de nit i, amb un valor quasi marcial, vaig decidir anar a fer-li companyia. Poso un peu a terra...i després, miraculosament, l'altre!. A continuació, un lleuger gemec de la porta obrint-se del tot i mostrant-me, en tot el seu esplendor, la foscor excelsa d'aquell passadís. Passo, de puntetes, la porta del cosidor... i el soroll de la cuina cada cop més fort...toc, toc, toc. Ben aviat veuria el lladre!. Els nervis varen fer que em sortissin unes gotes de pipí que mullaren el pijama. Toc, toc, toc, toc.....suau, compassat...terrorífic!!!. Quina mena de monstre era capaç de fer aquell soroll tan perfecte!

I quan el meu nas espaordit traspassà el llindar de la porta de la cuina i els meus petits dits premeren l'interruptor de la llum – una llum també de 25 watts - , l'esgarriós toc, toc...es convertí, oh, miracle!, en unes gotes de l'aixeta colpejant una cassola dins de la pica!. Un pessigolleig va baixar cames avall, com descarregant tota la tensió acumulada....Amb la mà encara tremolosa, vaig tancar bé aquella aixeta, i, amb aire de suficiència, vaig exclamar triomfant, dient-m'ho a mi mateix: *Ja ho sabia!...els monstres no existeixen!* Alleugerat, vaig tornar cap al meu llit, en lloc d'anar a olorar l'acre perfum de la meva estimada àvia.

Societat

Òbits

Lamentem comunicar-vos la defunció de:

- La nostra sòcia Maria Masip Tost, esposa del també soci Alfred Casas Sardà
- Francesc Sabañés Magriñá, germà de la nostra sòcia Rosa Sabañés Magriñá i cunyat del nostre soci Josep Aquilina Farré.
- Mercè Formatger Baldrich, germana del nostre soci Octavi Formatger Baldrich i cunyada de la nostra sòcia Lourdes Auquer Calvet.

El nostre més sincer condol a tots els familiars.

Cartes des del tercer pis

Per Joan Galcerán

Aquesta missiva que amb tanta benevolència el director de l'Oriflama accepta publicar, tancarà la trilogia de cartes en les que he escrit sobre actituds personals que influeixen notablement en la vida associativa d'entitats com la nostra.

La “teranyina”, la capacitat dels socis per atreure al Centre a persones dels seus cercles, siguin familiars, laborals o de lleure, va ser la primera. La “sinèrgia”, la capacitat d'interrelacionar les activitats per incrementar el nombre de socis que hi participen, va ser la segona. Ara toca “implicació i compromís” que són actituds que poden semblar sinònimes; hom creu que una persona implicada en un projecte vol dir el mateix que una persona que hi estigui compromesa, jo també ho pensava fins que en una reunió de treball (ja fa molts anys d'això), un expert en organització empresarial ens ho va aclarir amb aquest exemple; *“en un esmorzar d'ous amb bacon, la gallina hi està implicada, mentre que el porc hi està compromès”*. Així doncs podem entendre que en una obra de teatre, el director, els actors i l'equip tècnic hi estan compromesos, mentre que els espectadors hi estan implicats.

Si aixequem el nivell dins de la nostra Entitat podem dir que els dirigents de les seccions i la Junta Directiva hi estan compromesos, mentre que la resta de socis hi estan implicats. Aclarida (espero) la diferència entre les dues actituds, podem constatar aquesta afirmació *“sense persones compromeses no poden haver-n'hi d'implicades”* i no poden ser-hi perquè sense compromís no hi han activitats on implicar-se, de fet no hi hauria Centre.

Les persones compromeses admeten que han de fer tant les coses que els agraden com les que no, el compromís els du a dedicar temps al seu projecte, traient-lo d'altres activitats que també els agraden; el compromís és a “jornada completa”, mentre que les persones implicades, assisteixen a les funcions, juguen les competicions etc. només quan els ve de gust fer-ho. El balanç entre persones compromeses i implicades és clau per la pervivència de les associacions. Amb el pas dels anys el percentatge de compromís s'ha reduït al mateix ritme que ha crescut el d'implicació; és una conseqüència més del canvi que experimenta la societat, impulsat en bona part per l'acció i addicció a les anomenades noves tecnologies, i és per això que resulta difícil trobar persones adients per prendre el relleu al capdavant dels projectes.

Al compromís en un projecte s'hi arriba bàsicament de dues maneres: per una il·lusionada voluntat de servei, o per raons econòmiques, i quan la primera és insuficient, s'ha de substituir per la segona (m'expliquen companys del Centre, que fa uns anys els decorats de les funcions els feien els propis membres del grup que havia de representar-la, mentre que avui tenim persones assalariades que fan aquesta feina). Algú pot pensar, on es el problema? Si no tenim prou gent amb compromís, contractem-lo... però naturalment d'aquest pensament en neix una pregunta: Fins a quin punt les persones implicades estan disposades a fer-se càrrec del cost econòmic que representa contractar el compromís?

Fer el pas d'estar implicat a estar compromès, es una decisió personal, la pretensió d'aquest modest escrit no es convèncer ningú, (és impossible), sinó tan sols d'introduir un element de reflexió... i als qui es plantegin fer del compromís la seva nova actitud al Centre, endavant, ajudaran a mantenir dempeus un pilar de l'associacionisme gracienc i a la difusió d'uns valors molt necessaris a la nostra societat. *(A la fotografia els nens estan implicats. Mares, pares i monitors hi estan compromesos)*

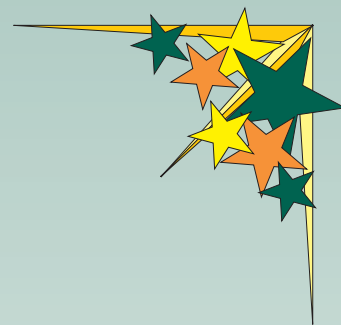
Des del tercer pis, on els escacs us esperen, salutacions cordials.

Joan Galceran

Llibrefòrum

Per Muntsa Farré

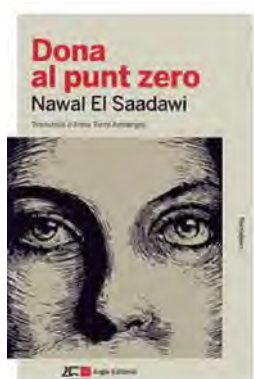
Corea, Anglaterra i Egipte

Aquest ha estat el recorregut que hem fet al Llibrefòrum durant aquests darrers tres mesos:

Al novembre, vam llegir **LA VEGETARIANA** de **Han Kang**, autora de Corea del Sud. Per entendre el llibre, és ben necessari llegir-se el pròleg que ens explica la transformació que ha viscut un país, eminentment de gastronomia vegetariana, cap a un capitalisme atroç que s'ha traduït en un exponencial consum de carn; el treballador és exprimit amb jornades maratonianes i es difon la creença que la carn pot compensar-ho. Al final el consum de carn identifica també un benestar econòmic. Una mica a l'americana, vaja. La protagonista de la novel·la mai no ens parla directament; sabem d'ella a través de tres veus que ens fan arribar tres etapes diferents del seu procés d'aïllament del món i voluntat de morir. Com diu l'editora, Iolanda Batallé: "Com una dona trencada es pot considerar amenaçadora? Yeonghye, la protagonista, porta la seva família al caire de l'abisme".

El mes de desembre vam deixar les crueses per immersir-nos en la dolçor del Nadal, i de tots el records sensitius que hi associem, llegint **EL NADAL D'UN NEN A GAL·LES**. **Dylan Thomas** és poeta i, encara que aquest és un llibre en prosa, té molt de poesia. El relat és tot un dia de Nadal vist des dels ulls d'un infant, amb una imaginació desbordant que transforma el carrer en una selva amb hipopòtams inclosos. El joc es barreja amb la realitat. Al matí els nens s'entretenen llançant boles de neu als gats, al migdia s'ha incendiat la cuina i arriben els bombers als quals l'amfitriona, agraïda pels seus serveis, els pregunta "Volen alguna cosa per llegir?", arribem als regals que els nens qualifiquen en dues categories: els útils i els inútils, assistim a l'àpat copiosos, a la migdiada païdora, al te que no pot faltar fins el moment d'acomiar-se i d'anar a dormir. Des de la visió dels nens som testimonis de les a vegades estranyes relacions adultes, a la flaca de la tieta per l'alcohol que va variant de nom segons l'hora del dia... En definitiva, tot de metàfores, referències sinestèsiques de color, de tacte, de gust, d'olor, d'oïda, que ens va teixir una magnífica catifa vermella vers el nostre propi Nadal.

Finalment, al gener, vam llegir **DONA AL PUNT ZERO**. L'autora, **Nawal El Saadawi**, metgessa de professió, transmet la biografia de la Firdaus, una dona condemnada a mort per haver assassinat un home. És un cas real: Firdaus va ser executada el 1974. A l'escriptora li va cridar l'atenció la seva absoluta manca de por a la mort. Firdaus li va dir "A la vida, res ens esclavitzava més que el desig de continuar amb vida". El Saadawi denuncia amb aquesta història (censurada a Egipte durant molts anys) la imparcialitat de la llei: una llei classista, patriarcal, imperialista, religiosa i racista, una llei discriminatòria que no admet l'al·legació de defensa pròpia a la protagonista. Ja veieu, al Llibrefòrum ens agrada visitar diferents cultures a través de la seva literatura. Ja sabeu que si voleu més informació d'alguns dels llibres, en teniu un article sencer a la web. Esperem que us hi animeu!

Bona lectura!

Muntsa Farré

Ecumenisme i relacions interreligioses

Per Mn. Antoni Matabosch

El diàleg intercultural

Els homes són tots semblants per natura; difereixen pels costums que adquireixen.
Confuci

El món és un organisme viu; cadascú té alguna cosa a rebre dels altres i alguna cosa a donar-los.
Joan Pau II, a Casablanca

Hi ha una tercera forma de diàleg a més de la vida quotidiana i el de la col·laboració, que hem exposat anteriorment; es tracta del diàleg intercultural.

Les nostres societats són cada vegada més plurals en el sentit que hi conviuen persones i grups que tenen cultures ben diferents. La immigració ha produït una barreja social nova. Per altra banda, els viatges, els intercanvis de tota mena i els mitjans de comunicació moderns posen a l'abast de tothom totes les cultures. Les religions han nascut en contextos culturals molt diversos i han quedat afectades per les diferents modalitats culturals, i tot al llarg dels segles els canvis culturals han tingut impacte en les religions.

Alhora, però, les religions han afectat les cultures de les diferents societats, tot introduint-hi valors, formes d'art, maneres de viure, concepcions ètiques, maneres d'entendre el món i la societat. El concepte catòlic d'inculturació, que ha estat tractat molt en els darrers decennis, és una mostra de la necessitat i la conveniència que les diverses cultures influeixin les religions i que aquestes s'encarnin en qualsevol cultura, sigui quina sigui. Per tant, el diàleg interreligiós ha d'incloure necessàriament el diàleg intercultural, i a l'inrevés: el diàleg entre cultures ha de tenir molt en compte les religions.

El Consell d'Europa, que agrupa 47 estats, fa temps que reflexiona sobre el diàleg intercultural, i en el Libro Blanco de diálogo intercultural el relaciona amb el diàleg interreligiós. Segons el Consell, el diàleg intercultural és:

Un proceso que abarca el intercambio abierto y respetuoso de opiniones entre personas y grupos con diferentes tradiciones y orígenes étnicos, culturales, religiosos y lingüísticos, en un espíritu de entendimiento y respeto mutuos. La libertad y la capacidad para expresarse, pero también la voluntad y la facultad de escuchar las opiniones de los demás, son elementos indispensables. El diálogo intercultural contribuye a la integración política, social, cultural y económica, así como a la cohesión de sociedades culturalmente diversas. Fomenta la igualdad, la dignidad humana y el sentimiento de unos objetivos comunes. Tiene por objeto facilitar la comprensión de las diversas prácticas y visiones del mundo, reforzar la cooperación y la participación (o la libertad de tomar decisiones), permitir a las personas desarrollarse y transformarse, además de promover la tolerancia y el respeto por los demás.

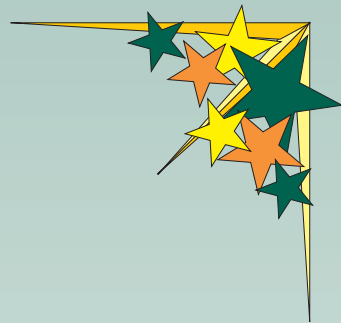
Reconeix, doncs, que el factor religiós ha tingut una gran importància a Europa. Finalment, relaciona els dos diàlegs:

El Consejo de Europa ha reconocido con frecuencia el diálogo interreligioso, que no entra directamente en su ámbito de competencia, en el marco del diálogo intercultural, y ha alentado a las comunidades religiosas a promover activamente los derechos humanos, la democracia y el Estado de derecho en una Europa multicultural. El diálogo interreligioso también puede contribuir a reforzar el consenso, dentro de la sociedad, con respecto al modo de hacer frente a los problemas sociales. Asimismo, el Consejo de Europa estima necesario entablar un diálogo entre las comunidades religiosas y las corrientes de pensamiento filosóficas (diálogo interreligioso e interno a una convicción), en particular para que las autoridades públicas puedan comunicarse con los representantes autorizados de las religiones y creencias que deseen ser reconocidos en virtud del derecho nacional.

Històries de la Vila de Gràcia

Per Josep Mª Contel

Març 1938 - Març 2018, 80 anys dels pitjors bombardejos que patí Barcelona

El 16, 17 i 18 de març de 2018, s'han complert 80 anys dels bombardejos més destructius que va patir la ciutat de Barcelona fins aquell moment. Uns atacs realitzats per l'Aviació Legionària Italiana, que en un període de quaranta-una hores, sembraren la ciutat de foc, sang, horror i destrucció i amb un total de dotze bombardejos efectius, entre les deu hores i vuit minuts del vespre del dia 16 de març i les 15 hores i 19 minuts del migdia del dia 18 de març, en què es donava per acabat el darrer atac.

En un primer balanç del 19 de març, els resultats de les bombes que havien llançat els Savoia-81 i els Savoia-79 sobre els barcelonins era de, 670 morts i 1.200 ferits. Poc després, un informe de la Generalitat augmentava el nombre de morts a 875, entre els quals 118 eren criatures, i el de ferits a 1.500. Setmanes més tard, el nombre de morts tornava a pujar fins a la xifra de 979.

A Gràcia gairebé no van caure bombes, però no per això no va deixar de patir les conseqüències d'aquests tres dies de foc. Ja que les bombes llançades no van afectar només el lloc on van caure, sinó que van trasbalsar i col·lapsar tota la ciutat, produint la mort de moltes persones que circumstancialment es trobaven en aquells indrets on sembraven la destrucció. Un dels fets més remarcables dels bombardejos d'aquests dies, fou l'explosió pels efectes d'una bomba, d'un camió carregat d'explosius, a Gran Via/Balmes, que va ocasionar gran nombre de morts i una gran destrucció.

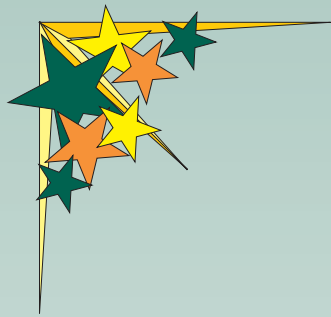
Malgrat que sembli impossible, aquell dia circulava per la Gran Via a tota velocitat aquest camió, quan al voltant de les 13 hores i 58 minuts, les sirenes anunciaren un atac imminent, tant, que a les 14.00 hores, dos minuts després, cinc avions Savoia S.79 de l'Aviació Legionària Italiana, deixaren caure des de 5.500 metres d'altura les seves bombes sobre el bell mig de la ciutat, una de les quals va fer esclatar el camió, que a l'anar carregat de material explosiu, va augmentar el seu abast destructiu, com es pot veure a la fotografia d'aquest escrit.

El resultat imminent fou una columna de fum d'uns 250 metres d'altura i una ona expansiva a la Gran Via en direcció cap al passeig de Gràcia que va escombrar a tots els vianants que hi havia en aquest indret produint la mort a molts d'ells.

Aquest fet va generar també un mite, "*El misteri del camió de la Trilita*" que ja en el seu moment va fer córrer la imaginació i rius de tinta, del com i del que havia estat, fins a l'extrem que anys després, el 1980, el misteri del camió, va tornar a guanyar actualitat, en versions enfrontades, que finalment Joan J. Maluquer Wahl, va aportar llum sobre aquest misteri en un interessant article titulat "*El enigma del camión de trilita*" que va publicar a la revista *Historia y Vida*, del mes de gener de 1981.

El fet d'aquests bombardejos que van patir els barcelonins el març de 1938, poc abans que els franquistes ocupessin Lleida i la crida de la Lleua del Biberó, estan en el rerefons de l'obra de teatre "*Barcelona*" de Pere Riera i que la secció de teatre del Centre Moral representarà a la seva seu els dies 6, 7, i 8 d'abril. Els dies 6 i 7 a les 22.00 hores i el dia 8 a les 18.00 hores. Una obra de teatre que retrata aquests moments viscuts al voltant d'una família amb tots els seus ets i uts.

Josep Maria Contel
Taller d'Història de Gràcia Centre d'Estudis

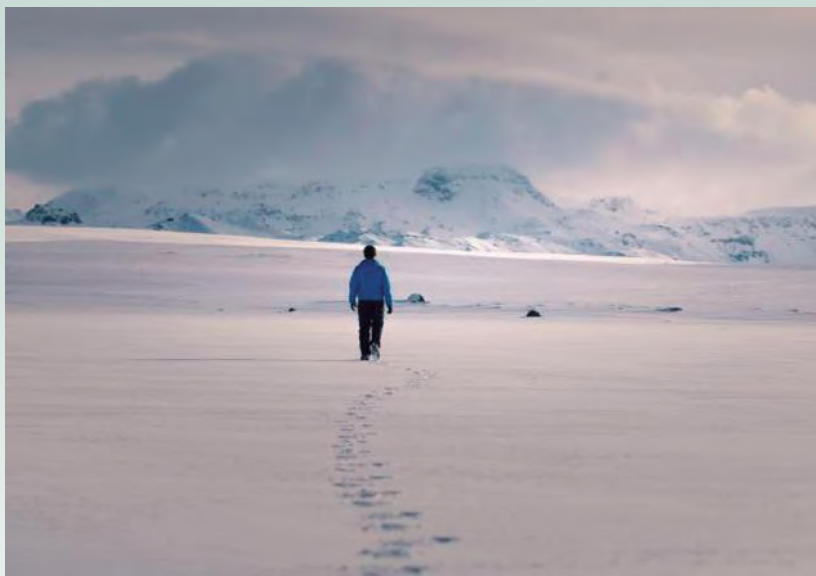

Consultori

Per Dani Mejías

La teoria sueca del amor

Aquests dies m'ha impactat molt un fet que ens pot semblar paradoxal però que, de ben segur, no us deixarà indiferents.

El nou documental *La teoria sueca de l'amor*, ens revela un nou fenomen social que sorgeix a Suècia.

En ell, es narra com sorgeix un inconvenient inesperat de la societat del benestar que capitaneja el país nòrdic. Segons el seu director, Erik Gandini, l'estat ha procurat amb molt d'esforç que cap persona depengués d'una altra, invertint en escoles bressol, asils per a ancians, etc. Intentant, d'aquesta manera, potenciar la llibertat individual. El seu objectiu era aconseguir en el que en un principi definiríem com l'estat del benestar.

L'efecte que han trobat ha estat sorprenent: una gran plaga de solitud. En no necessitar-nos els uns als altres a través d'aquesta idea de l'autosuficiència, els suecs s'han anat aïllant de família i amics.

Sentir-se sol/a ens condueix a un estat de tristesa i fins i tot de depressió. Però no només això: altera la son, el sistema immunològic i augmenta el risc d'infart. De fet és equivalent a fumar 15 cigarrets diaris.

Sembla evident que cal crear un equilibri entre llibertats individuals i vincles relacionals per aconseguir la felicitat.

POESIA

Un bon capbussó! (Fina Gírbés)

Submergir-se en la lectura
és d'allò més divertit.
Quan comença l'aventura,
el temps passa en un bufit.

Pots recórrer valls i serres,
pots ser un heroi valent
com ho era Esclafamuntanyes,
de cor humil i clement.

Submergir-se en la lectura
és capbussar-se en un mar
ple d'històries fabuloses
que no has de deixar passar.

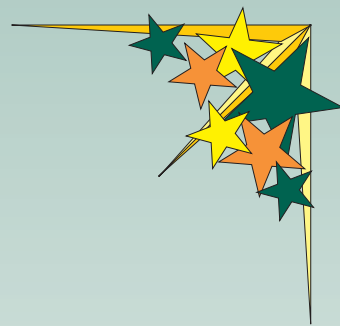
Pots viure en palaus de marbre,
una princesa pots ser
i tu mateixa pots vèncer
un gegant ferotge i cruel.

Siga de nit i de dia,
en qualsevol estació,
en aquest mar tan fantàstic
dona't un bon capbussó!

Vivències

Per Marta Bayo

El Carnestoltes

El que més els agradava a la meva àvia i a la meva tieta, era disfressar-me pel Carnestoltes de l'Ametlla. Durant l'any, ja se les inventaven totes per tal de trobar una disfressa original i no massa cara. Jo havia lluit tota mena de farciments. Princesa, espelma, gàbia d'ocells, patinadora amb patins de rodes, i el que recordo amb més afecte, un vestit ajustat, verd brillant, de paó reial, amb una cua feta de plomes originals, que era una meravella.

Al meu poble es celebrava el Carnestoltes molt més que la Festa Major. Es feia a la Sala, l'actual teatre d'avui, on es trobava tothom, sempre i quan es tractés de fer gresca.

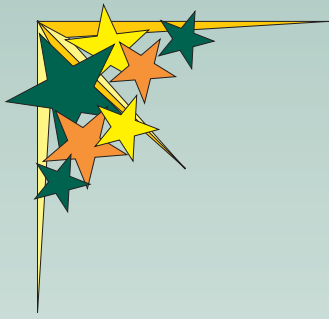
Teatre, sopars o dinars de gremis o associacions, assajos de ballades de Gitanes, trobada de sardanistes, i en resum, tot allò que tingués un caire festiu. És clar, no teníem res més. A l'estiu era diferent, doncs davant mateix de la Sala, s'estenia l'era de Can Cariteu que servia per a tot. Però quan plovia o feia fred, tot passava a la Sala i em deixo encara las sessions de cinema dels diumenges. Sempre es feien dos films, no faltaria més. Entraves a les 4 i en sorties a vegades a les nou, comptant la mitja part, que deixava temps per anar a beure un refresc o un "mantecado" de vainilla de la Sra. Anita, a Can Bassa. Que bons eren!, t'en llevaves els dits!.

Recordo que la festa de Carnestoltes a la Sala es feia al vespre, quan ja era ben fosc. Les noies i nois, anàvem tots amb antifàços que ens tapaven totalment la cara, i és clar, no et reconeixia ningú. Òbviament ballàvem amb tothom, sense parlar. Abans d'entrar et donaven un número i et preguntaven de què anaves vestit. Com he dit abans, hi havia vestimentes que no sabies pas el que representaven.

A mig ball, una vegada decidits els premis per part del Jurat, a patir i a esperar els resultats. No pel que et donaven, sinó pel fet de guanyar. Quins nervis!... a mida que s'anaven corejant els números, sempre del pitjor al millor. Tothom, més o menys, tenia menció i sobretot, les comparses, que eren grups de gent, (famílies, amics) que es disfressaven d'un petit sketch, cosa que resultava molt amena i un espectacle al mateix temps.

Doncs bé, l'any que jo anava de paó reial, feia goig de debò. El meu vestit verd molt apretat amb la cua de plomes al darrere, que jo mateixa aixecava (amb unes baranilles que m'havien col·locat per aquest menester). Al cap hi portava un petit barret amb les corresponents plometes al bell mig. Quan va ser el moment dels darrers premis jo estava tremolant. Gran va ser la meva decepció quan van cantar el meu nom abans del primer premi (és a dir, vaig obtenir el segon), i van fer patent que no em donaven el primer perquè jo no vivia a l'Ametlla. (Es clar, hi havia nascut, però no hi vivia). Per a mí, això va ser llençar-me un gerro d'aigua freda però en tinc molt bons records perquè era una festa única.

Racó poètic

Per Adriana Vidal

Uns quants embarbussaments

- 1.- Duc pa sec al sac, m'assec on sóc i el suco al suc.
- 2.- Una gallina tica-xica-mica, cama-curta i ballarica va tenir set polls tics-xics-mics, cama-curts i ballarics.
- 3.- A les sis tinc set, el càntir és buit, és nou i encara es deu.
- 4.- A la baixada de can Codonyers hi havia una codonyera. Quan s'ajupia, codonys collia. Quan s'aixecava, codonys agafava.
- 5.- En cap cap, cap el que cap en aquest cap.
- 6.- Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat. Si el penjat es despenja, els setze jutges del jutjat no podran menjar més fetge del penjat.
- 7.- Cards verds taquen, cards secs piquen.
- 8.- Plou poc, però per a lo poc que plou, plou prou.
- 9.- El pinxo li va dir al panxo, puc punxar-te amb un punxó? I el panxo li va dir al pinxo, punxa'm però a la panxa no.
- 10.- Ca la Clara és a la cala d'Alacant.
- 11.- Babau beu vi bo i viu bé.
- 12.- En el Clot prou hi plou, però hi plou poc.
- 13.- Què t'ha dit, què t'ha dut i què t'ha dat el didot. El didot ha dut un didal a la dida i li ha dit al dit la dita: "Du el didal és dot".
- 14.- Si qui deu deu diu que deu deu, diu el que deu i deu el que diu. El que et dec, Didac, dic que és poc, i, com et dic, no sóc ric, si no t'ho pago d'un cop, t'ho pagaré a poc a poc.
- 15.- Digui-li que digui que sigui l'indi xic qui li tingui la bici, i que li infla.
- 16.- El cel esta enrajolat, qui el desenrajolarà? El desenrajolador que el desenrajoli, bon desenrajolador serà.

*Calla la veu
Avui parla el vent
Passeja la nit.*

*Vola gavina
Vola molt alt
Vés a trobar un núvol
Per poder les ales plegar.*

*Mar de llampecs
Despertador del matí
Xip-xap fa el nen*

*Florit ametller
Delicat ikebana
Obre el futon*

*Quan la neu
Sense paraules
Em toqui la pell
el sentir serà veu.*

Haikus

*Trenta d'agost
com monjos en processó
junts a la platja*

DES DE P3 A CICLES DE GRAU SUPERIOR

SALLE GRÀCIA AMB LA CULTURA

www.lasallegracia.cat

ENSENYAR, EDUCAR, FORMAR

PLACES DISPONIBLES
Informa-t'en

lasallegracia@lasalle.cat

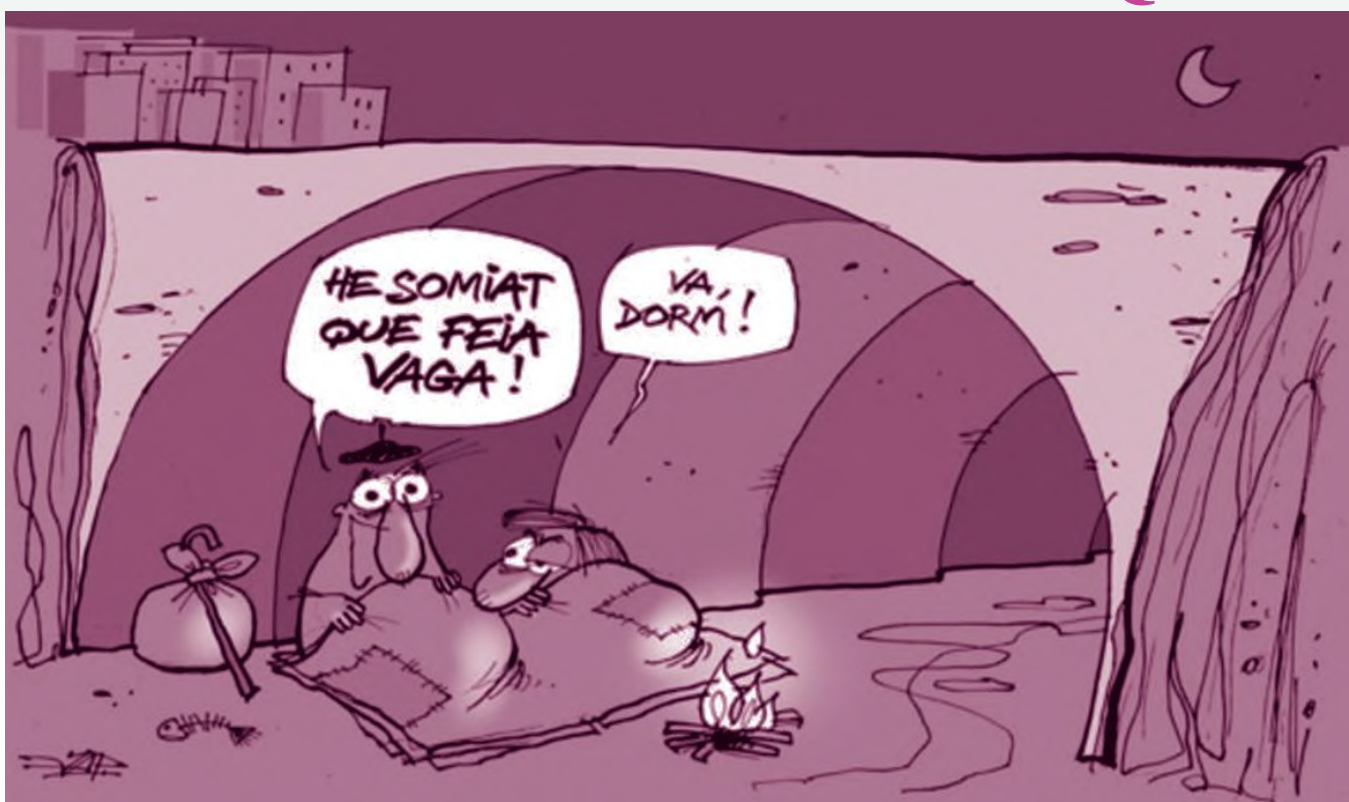
932.922.118

ENS HAS DE CONÈIXER

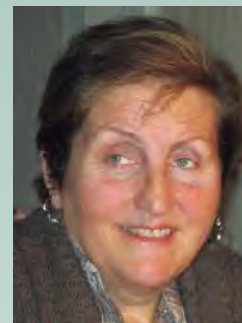
ACUDIT DE MOSQUIT

Coral Baluern

Per Montse Montagut i Núria Bosch

Les activitats que hem anat desenvolupant al llarg de l'últim trimestre del 2017, com ja és habitual, van ser : La participació en la celebració de la Immaculada, els Pastorets i, per descomptat, el concert de Nadal, que vam celebrar el diumenge 17 de desembre, a les 12 del migdia, al teatre de El Centre.

Per la coral va ser molt enriquidor, com ja havíem experimentat al concert de final de curs, compartir una bona estona de música amb altres grups, perquè creiem fermament que aquest plantejament dona pluralitat al que s'interpreta i és valorat molt positivament per les persones que hi assisteixen. En aquesta ocasió van cantar amb nosaltres : el Cor Jove de la Sagrada Família, dirigits per Rafael Muntaner .

Per altra banda, un grup bastant nombrós dels nostres cantaires, va participar el dia 20 de desembre al concert de Nadal, que s'anomena **Cantagran**, organitzat per l'Ajuntament de la nostra ciutat i que es va dur a terme a l'Auditori, interpretant **"De Berlin al Paral·lel"**, un recull de peces de music hall molt conegudes del nostre país i de nivell internacional, que va reunir més de 500 cantaires, tots de més de 60 anys. Una experiència interessant i enriquidora per nosaltres.

Durant el mes de febrer, hem participat en la celebració del dia de la Candelera, al Centre, i a finals de gener, es va fer un cap de setmana de treball a les Escolàpies d'Arenys de Mar, per tal de preparar, bàsicament, el repertori que farem el proper 17 de març, en la 12a edició de la Marató de Cant Coral.

Com ja hem comentat altres vegades voldríem incorporar nous cantaires, i per tant, estimats socis i sòcies, ens encantaria que algú de vosaltres us animéssiu a venir a cantar amb nosaltres aquest curs.

Dia i hora d'assaig: **dimarts de 21 a 23 h a la sala Diamant d'El Centre.**
Contacte secretaria d'El Centre: 932181964 de 18 a 21 h.

També podeu comptar amb nosaltres si voleu fer un regal musical a amics i familiars, ja que cantem en casaments, festes i bateigs.

Molt bones festes a tots!

Restaurante

Desde 1974

Il Commendatore[®]

C/ COMPTE D'URGELL, 247
08036 BARCELONA
TEL. 93 322 55 53

www.ilcommendatore.com

Restaurante

Desde 1972

la mamma[®]

C. VILLARROEL, 247
08036 BARCELONA
TEL. 93 430 00 58

www.lamamma.es

Annabel

Floristería

Obert:

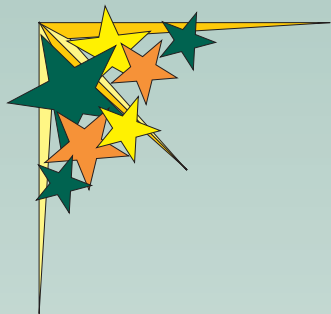
De Dilluns a Dissabte,
de 9 a 21 h.

Diumenges i Festius,
de 10 a 15 h.

Gran de Gràcia, 123
Tel. 93 218 34 80
Fax 93 217 72 39

c/Astúries, 13
Tel. 93 237 09 40

Reculls

Per Francesc Cid

El monestir de Sant Llorenç de Sous

El monestir de Sant Llorenç de Sous es troba a l'antic terme de Bassegoda (Garrotxa) tot i que l'annexió d'aquest municipi amb el d'Albanyà, hagi fet que ara calgui situar-lo a l'Alt Empordà. Per anar-hi s'ha de seguir la carretera de Figueres a Besalú i desviar-se, al lloc de l'Hostal d'en Vilà, cap el nord, en direcció al Santuari del Mont. S'hi arriba en cosa de 15 km.

Les primeres notícies que es tenen d'aquest monestir es remunten a l'any 871, quan fou citat en un precepte expedit a favor del monestir de Sant Aniol d'Aguja, pel rei franc Carles el Calb. Entre les possessions d'aquest monestir hi havia la muntanya de Sant Llorenç, amb l'església que hi havia estat fundada.

Era una època d'expansió del monaquisme. Sovint els monjos seguien de prop els colons que, baixant de la muntanya al pla, s'apropriaven de noves terres per ocupació (*aprisio*) i n'emprenien l'artifatge, i moltes vegades els disputaven els drets adquirits.

Els monjos benedictins de Sant Aniol d'Aguja, que es van instal·lar al pla de Sous, van tenir en compte les condicions defensives del lloc escollit i també els recursos naturals que oferia per al manteniment de la comunitat. La muntanya del Mont, per les seves característiques, els proporcionava totes dues coses. No tan sols és un lloc elevat, que ofereix protecció i és fàcil de defensar, sinó que disposa de fonts d'aigua potable, al costat d'una de les quals, la font de l'Esparreguera, fou construïda la nova fundació, que n'obtingué l'aigua necessària per als usos domèstics i agropecuaris.

Fins a la primeria del segle XII, la comunitat de Sant Llorenç del Mont, era només una cel·la filial de Sant Aniol d'Aguja, com aquest, sotmès al domini dels canonges de la catedral de Girona. Així ho testimonien

dos documents atorgats pel rei Carles el Simple, en els anys 898 i 922, i una butlla del papa Silvestre II, expedida el 1002 favor de la mitra de Girona.

La cel·la de Sant Llorenç, però, anava adquirint importància, afavorida per privilegis i donacions efectuades pels comtes de Besalú i de Barcelona i altres senyors. Aviat esdevingué un centre receptor d'almoines i de drets de senyoria feudal sobre els habitants dels voltants.

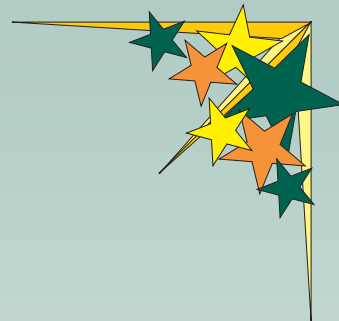
En aquest moment, la història del lloc féu un tomb, quan s'hi traslladà la comunitat de Sant Aniol d'Aguja i esdevingué, així, la seu de l'abadia. Sant Aniol passà a ser una simple parròquia sota el domini de Sant Llorenç del Mont, que també passà a controlar unes altres. El 1003, la comunitat de Sous ja consta regida per l'abat Abbó. Els nous dirigents tingueren en aquells anys una intensa participació en els afers del comtat de Besalú, on ostentaven un alt reconeixement. Els seus abats formaren part del consell dels comtes de Besalú i assistiren als concilis que es van celebrar a Girona els anys 1068 i 1073. Entre els segles XI i XII es construí una nova església.

Continua a la pàgina següent...

Reculls

(Continuació)

Almenys, des de 1222, al monestir de Sous hi tenia culte particular la imatge de la Mare de Déu del Mont. La difusió de la devoció impulsà l'abat Bernat, en els anys 1311 - 1318, a construir l'actual santuari al cim de la muntanya, al qual fou traslladada. Aquest santuari enfrontà de seguida l'abat amb el bisbe de Girona, pel seu control. El 1319 s'arribà a un conveni que deixà en mans de l'abat l'administració del santuari, mentre el bisbe hi retenia el dret de visitació, la jurisdicció i un cens anual.

Al segle XIV era una comunitat pròspera però petita, formada, l'any 1332, per vuit monjos. Al segle XV la decadència s'accentuà, amb una comunitat que arribà a tenir només dos monjos (1438) i amb greus dificultats econòmiques per la disminució progressiva de les rendes. La situació fou agreujada pels forts terratrèmols que es deixaren sentir sobretot en aquella zona, que afectaren els edificis i arruïnaren l'església i algunes de les altres construccions, fins al punt que motivaren el trasllat de l'altar major al claustre.

Durant el segle XVI, es reconstruïren parcialment els edificis i l'abat Francesc Albanell intentà restaurar el monestir amb l'establiment de quatre capellanies o beneficis, però el deteriorament ja fou imparable. El 1592, d'acord amb el desig del monarca de potenciar els monestirs més poblats, el papa Climent VIII en decretà la supressió i l'annexionà al monestir de Sant Pere de Besalú. La supressió, però, no es féu efectiva fins a la mort del darrer abat, Jaume Coll, e 1605.

A partir d'aleshores, esdevingué una simple parròquia rural del poble de masies disperses de Sous. La ruïna de l'església, definitivament abandonada al segle XVIII, obligà a condicionar el nou temple parroquial de Sant Lloreç de Sous en el que havia estat la sala capitular del monestir, que fou consagrat e 1829. Des de mitjan del segle XIX, les restes del monestir serviren d'estable d'animals i magatzem d'eines agrícoles. Durant el segle XX el poble ha quedat deshabitat i el lloc totalment abandonat, fins a les recents campanyes de recuperació.

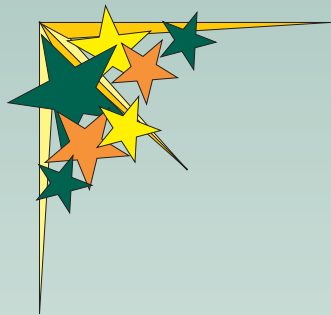
Jacint Verdaguer visità les ruïnes del monestir durant la seva estada al Santuari del Mont l'estiu de 1884, amb motiu de la festa major del poble de Sous, i en publicà les impressions aquell mateix any.

El monestir tenia planta rectangular, orientada al migdia. El conjunt constava de dues àrees aproximadament d'igual extensió: al nord, l'església; i al sud, el claustre i les dependències monacals.

L'església, de grans dimensions, era de planta basilical, amb tres naus i tres absis semicirculars. Pertany, estilísticament, al romànic llombard, del segle XI. La nau central comunicava amb les laterals a través de tres arcs formers de mig punt que descansaven sobre grans pilastres sense decoració, les quals suportaven les voltes, de quart de cercle les laterals i segurament de canó la central. Els absis estan decorats per la part exterior amb arcs secs i faixes llombardes i per l'interior amb fornícules entre semicolumnes i capitells; el central té tres finestres de mig punt i els laterals només una. Sota el presbiteri hi ha una petita cripta. D'aquesta església es conserva completa la capçalera, la porta principal (sense decoració) i un dels laterals fins a l'arrencada de la volta de la nau central. Davant de la porta, situada a ponent, hi havia un atri, del qual només es conserva part d'un mur.

La porta que comunicava l'església amb el claustre és al mur meridional d'aquella. Del claustre, que tenia planta irregular, segurament per adaptar-se a la topografia del terreny, només en resta la galeria adossada a l'església. Aquesta galeria està coberta amb volta de quart de cercle i té finestrals de mig punt. Les fotografies antigues que se n'han conservat indiquen que les altres galeries tenien coberta d'embigat de fusta inclinada i arcs de mig punt que descansaven sobre columnes distribuïdes en un sol rengle, tot datable en el segle XII. Els capitells estaven decorats amb motius vegetals i els que no foren robats es conserven en e Museu d'Art de Girona i en el Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles. Verdaguer encara va poder veure una part del claustre dempeus el 1884.

A l'entorn del claustre hi havia les dependències monacals, en part fortificades, i datable entre els segles XI i XIII.

Cinquanta anys al Centre

Per Mercè Tost

Si no recordo malament, quan em van posar la medalla de plata a l'any 1994, vaig començar el meu parlament dient: En aquest barri de Gràcia, hi havia fa molt temps, una nena que portava trenes; tenia el nas pigat i era molt vergonyosa. El seu nom era Mercè.

Del que deia després, no me'n recordo gaire, però de segur que diria que al Centre, seguint un consell de la meva amiga M. Carme, em vaig lligar al Carlos i m'hi vaig casar; alguns de vosaltres ho recordareu doncs vareu assistir al "Si, quiero".

Sens dubte, parlaria del Víctor, el meu fill, tant desitjat, i al que varem fer soci el mateix dia que va néixer. Recordaria el meu temps de nena a l'esplai i que després, ja adolescent, en vaig ser monitora; comentaria que em vaig apuntar al Grup de Teatre, debutant amb l'obra "La Rambla de les Floristes" de Josep Mª de Sagarra i explicaria que vaig ser membre del Consell Directiu de l'Entitat.

Ara toca parlar dels últims 25 anys. Gairebé tot ha seguit igual, bé, igual igual no, ja que m'he fet més gran i com deia la Lina Morgan "¡Qué pena! ¡Como se estropean los cuerpos!".

Segueixo casada amb el Carlos, i espero que duri...Sóc, des de fa uns anys, "la primera dama", ja que ell és el President del Centre. El Víctor, no pot venir gaire pel Centre per fer teatre ni gaudir amb la Colla Els Amics de la Festa de Sant Medir, que tant li agrada, doncs ara viu a més de 3000 km, a Fuerteventura, lloc que s'ha convertit en la nostra segona casa..., el que no fem pels fills, oi?.

He tornat a formar part d'un altre Consell Directiu, en concret durant el mandat d'Esteve Camps, que va pensar amb mi per ser sots-secretaria i segueixo formant part del Grup de Teatre, però ara, a més d'actuar, des de fa uns anys, he passat a ser del club dels "directors xulos" doncs també estic dirigint. He estat durant 10 anys directora dels Pastorets, junt amb en Joan Guinart, una tasca feixuga però enriquidora per la quantitat de gent que hi col·labora. Fa uns mesos, junt amb la Mari Carme i la Natàlia, vaig formar un grup musical "Les Diamonds", però es veu que no ho vam fer gaire bé el dia de la nostra presentació, doncs encara no ens ha sortit cap bolo. No us desanimeu, noies...

Actualment estic dins l'equip de l'Arxiu Històric del Centre i aprofito aquesta oportunitat per fer una crida a tots per col·laborar-hi, amb el vostre temps, portant documentació que pugueu tenir o per ajudar a buscar-la, i recuperar així la nostra memòria històrica.

Són 50 anys integrada plenament a la vida del Centre; hi tinc amics, pocs, però en tinc. El Centre és una gran família, com diu tothom, però a vegades et trobes sola o ignorada, però només són moments puntuals que depenen de l'estat d'ànim de cadascú. Avui en dia, d'aquella nena vergonyosa, amb trenes i el nas pigat que va venir al Centre ara fa 50 anys, puc dir-vos que encara té una mica el nas pigat, que no es tant vergonyosa i que ja no porta trenes. Avui és una dona a punt de jubilar-se, si Deu ho vol, l'any vinent, i mentre el cos i la ment ho permetin, continuarà sentint l'emoció de fer teatre i treballant perquè El Centre sigui un referent a Gràcia. Com podeu comprendre, després de tantes hores viscudes en aquesta i per a aquesta casa, aquella nena portarà sempre en el seu cor el nom del Centre.

Gràcies, Centre, per tot el que m'has donat.

Mercè Tost

FES-TE'N SOCI DE L'INDEPENDENT

Associació Cultural
l'Independent de Gràcia

INFORMA'T A:
c/La Perla, 31
Tel. 93 217 44 10
independent@debarris.com
www.independent.cat/gracia

dbcoop *Solucions gràfiques*

scc

TARGETES DE VISITA

100 Unitats	10.00 €
200 Unitats	15.00 €
300 Unitats	20.00 €
500 Unitats	32.00 €

*tamany 5x8 cm impreses a una sola cara

* no incloem muntatge ni transport. Preus sense iva

c.Sant Lluís local, 1 · 08012 Vila de Gràcia · Tel. 93 242 01 99 · db@dbcoop.cat

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

 **Cens d'entitats de foment
de la llengua catalana**
de la Generalitat de Catalunya

**medalla d'or de la ciutat
al mèrit cívic**

**Creu de Sant
Jordi 1994**

 **Generalitat de Catalunya
Departament de Governació
i Administracions Públiques
Secretaria d'Acció Ciutadana**

